

Un polític i dos generals

Als mítings, a la televisió o als mercats, Netanyahu juga a casa, mentre que, a Barak i Mordehai, encara els delata la duresa de trenta anys de carrera militar feta en combat.

D'esquerra a dreta, els tres candidats a les eleccions presidencials d'Israel: Yitshaq Mordehai, del Partit de Centre; Binyamín Netanyahu, del Likud; i Ehud Barak, del Partit Laborista. Darrerament s'especula amb la possibilitat que Mordehai es retiri abans de la primera volta en favor de Barak.

El dia 24 de gener va ser un dia d'ira per al general a la reserva, Yitshaq Mordehai. El primer ministre Netanyahu l'acabava de cessar al capdavant de la cartera de Defensa, després d'acusar-lo públicament de "deslleial", tot plegat perquè s'havia negat a acompanyar-lo en la llista electoral del Likud, cansat de la falta de voluntat del seu cap per avançar en el procés de pau. Mordehai, un tradicionalista en qüestions religioses, es va adreçar directament al Mur de les Lamentacions i va triar com a lectura el psalm 120: "Déu alliberarà la meua ànima de mentiders i tramposos". Tot seguit va anunciar que s'avenia a presentar-se a les eleccions a primer ministre com a líder del nou Partit de Centre.

Mordehai, de cinquanta-quatre anys, trenta-tres dels quals a l'exèrcit, no és el candidat amb més facilitat de paraula, però manté la imatge d'un moderat fidel a les seves idees, just el tipus de candidat que tan bé hauria anat al primer ministre com a número dos. Netanyahu, cinc anys més jove, ha perdut pel camí d'aquestes eleccions precipitades dos valors en una sola persona. Mordehai repre-

sentava la voluntat de negociar, però també la força d'un home forjat al front en la duresa de les unitats de paracaigudistes. Són dues qualitats que els israelians semblen valorar cada vegada més.

Va ser Rabin qui primer va fer diana amb aquest tipus de perfil: havia estat un heroi de guerra com a general; anys després era el campió de la pau encaixant la mà d'Arafat. Peres, que el va succeir quan Rabin va caure assassinat, no va aconseguir de mantenir el poder i va perdre les eleccions, en bona part per la seva imatge "massa civil". Tan convençuts van quedar els laboristes que els calia omplir aquest buit que l'any següent de la derrota, el 1997, van escollir per líder del partit un home políticament gris, Ehud Barak, de cinquanta-sis anys, i no per la seva reputada intel·ligència, sinó pels mateixos galons de general i de cap de l'Estat Major que havia portat Rabin.

Conscient del seu paper, Barak aprofita totes les ocasions per recordar que ell és l'hereu de Rabin, que també està disposat a fer concessions i que accepta la idea d'un estat palestí, si bé subscriu la màxima del seu antecessor segons la qual "cal combatre el terrorisme

com si no hi hagués procés de pau i cal avançar en el procés de pau com si no hi hagués terrorisme". La diferència entre Barak i Rabin és que les idees són d'aquest últim, un polític que va haver de fer la guerra, mentre que, a Barak, el delata el fet que només és un militar amb ambicions polítiques.

El seu rival Netanyahu, en canvi, és tot ell instint polític; és un especialista a superar situacions adverses, un home capaç sempre de proporcionar una última sorpresa, perquè sap connectar amb el públic. No debades va formar-se durant vint anys als Estats Units, on va ocupar càrrecs diplomàtics en representació del seu país. És capaç de dir una cosa i fer la contrària sense que la major part de l'opinió pública se n'adoni. Només si es comparen les personalitats dels dos principals candidats es pot entendre que, després de tres anys d'una gestió per sota de la mediocritat, les enquestes encara asenyalin Netanyahu virtualment empatat amb Barak a la primera tanda. El laborista encara podria obtenir una victòria ràpida si Mordehai es retira —un rumor cada vegada més insistent— per afavorir-lo, i evitar regalar a Netanyahu dues setmanes més de campanya electoral.

A principi d'any, just acabades de convocar les eleccions, un grup de diputats israelians comentaven amb uns quants periodistes els trets que creien que haurien de caracteritzar el primer ministre ideal: la intel·ligència de Barak, la creativitat de Peres i la humanitat de Mordehai. "I de Netanyahu, què?", va demanar un reporter. La resposta que es va sentir convida a la reflexió: "De Bibi..., ens quedem amb la seva sort i la seva capacitat de guanyar eleccions". J. R.